

UDENRIGSMINISTERIET

Grund- og nærhedsnotat

Enhed:
Europapolitisk kontor
(EUP)

Kommissionens forslag til ændring af forordningen om Den Europæiske Solidaritetsfond *KOM(2019) 399*

Dato:
27-09-2019
Sagsnummer:
2019 - 33592
Bilag:

Nyt notat

1. Resumé

Som en del af forberedelserne i tilfælde af, at Storbritannien udtræder af EU uden en aftale, har Kommissionen fremlagt forslag til ændringer af forordningen for Den Europæiske Solidaritetsfond (Solidaritetsfonden). Forordningen har hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), artikel 175.

Regeringen er positiv overfor de foreslåede ændringer, idet de potentielt kan hjælpe med at afbøde nogle af de konsekvenser, der vil være, hvis Storbritannien udtræder af EU uden en aftale.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde 4. september 2019 sin 6. meddelelse vedrørende forberedelserne forud for Storbritanniens mulige udtræden af EU uden en aftale. I den forbindelse offentliggjortes også et forslag til ændringer af forordningen for Den Europæiske Solidaritetsfond.

Forordningen har hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 175.

3. Formål og indhold

I forslaget fra Kommissionen udvides anvendelsesområdet for Solidaritetsfonden¹ til at muliggøre støtte, hvor Storbritanniens udtrædelse af EU uden en aftale medfører betydelige offentlige udgifter for et medlemsland. Konkret kan fonden søges hvis den økonomiske byrde som følge af, at Storbritannien udtræder af EU uden en aftale, er over 1,5 milliarder euro eller mere end 0,3 pct. af BNI i det enkelte medlemsland.

Ansøgninger om støtte kan alene udformes af medlemslandene, og der kan kun ansøges én gang. Ansøgninger skal være Kommissionen i hænde senest 30. april 2020. Af ansøgningen skal det fremgå, hvorfor de nævnte udgifter ikke kunne være modgået af såkaldte 'no-deal'-forberedelser. Der kan opnås støtte til op til 5 pct. af den økonomiske byrde indtil udgangen af 2020, der følger af, at Storbritannien udtræder af EU uden en aftale.

¹ Fonden blev oprettet for med det formål at give støtte i forbindelse med større naturkatastrofer.

Forslaget øger samtidigt, hvor meget forskud der kan gives ved ansøgning til fonden. Størrelsen på forskuddet øges fra 10 pct. til 25 pct. af det ansøgte beløb, dog maksimalt 100 millioner euro². Dette begrundes med, at evalueringen af fonden har vist, at forskuddene som oftest har været for små til at gøre en forskel. Dette både ved store og små ansøgninger. Samtidigt angiver Kommissionen, at den ønsker at øge budgetrammen for forskud fra 50 millioner euro til 100 millioner euro i 2020. Det bemærkes, at denne ændring ikke er afspejlet i Kommissionens forslag til EU's budget for 2020. Kommissionen angiver i ændringsforslaget at ville stille forslag herom som led i de særskilte forhandlinger om EU's 2020-budget.

Godkendes ansøgninger om økonomisk støtte fra Solidaritetsfonden, lægger forslaget vægt på, at Rådet og Europa-Parlamentet så vidt muligt behandler ansøgningerne uden unødigt forsinkelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Da Kommissionens forslag vedrører en fond, der skal fungere på europæisk plan, og som har hjemmel i TEUF artikel 175, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der eksisterer ikke gældende dansk ret for så vidt angår Solidaritetsfonden.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene vurderes i sig selv ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser, idet det overordnede budgetloft for Solidaritetsfonden ikke foreslås ændret. En større udnyttelse af Solidaritetsfonden op til budgetloftet vil kunne medføre en merudgift for Danmarks årlige EU-bidrag.

For så vidt angår den foreslåede forøgelse af budgetrammen til forskud under Solidaritetsfonden på 50 mio. euro, vil Danmarks bidrag hertil – forudsat en finansieringsandel på 2 pct. – udgøre ca. 7,5 mio. kr. i 2020.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Der forventes ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

² I det nuværende regelsæt er denne grænse sat ved 30 millioner euro.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være støtte fra en række medlemslande til at udvise solidaritet gennem Solidaritetsfonden med de, der bliver hårdest ramt af et 'no-deal'-Brexit. Nogle af disse lande ventes dog at ville give udtryk for, at den foreslåede mekanisme opererer med for høje krav for støtte. Andre lande ventes at tilkendegive, at Solidaritetsfonden fortsat alene skal anvendes til sit oprindelige formål.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for de foreslåede ændringer, idet de potentielt kan bidrage til at afbøde nogle af de konsekvenser, der vil være, hvis Storbritannien udtræder af EU uden en aftale.

Regeringen vil arbejde for, at revideringen af forordningen fokuseres på de ændringer, der er nødvendige som følge af Storbritanniens eventuelle udtræden af EU uden en aftale.

Regeringen vil arbejde for, at ændringsforslagene til forordningen vedtages så hurtigt som muligt, og i så god tid som muligt inden Storbritanniens eventuelle udtræden af EU uden en aftale.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 13. september 2019.

Grund- og nærhedsnotat for Den Europæiske Solidaritetsfond blev oversendt til Folketinget den 11. september 2013.